

**Kv-tutkinto-opiskelijoiden koulutus
voittoa tuottavaksi liiketoiminnaksi?**

Analyysi korkeakoulutuksen opiskelijarahoituksesta Isossa-Britanniassa

Kv-kevätpäivät 2013
Paula.Merikko@csc.fi*

Session sisältö

- Konteksti
- Aineistoon tutustuminen
- Ideariihi toimenpiteistä

Konteksti

Koulutuksesta vientituote

- Suomen koulutusvientistrategia: koulutuksen osuus kokonaisviennistä kasvaa merkittävästi vuoteen 2015 mennessä
- Opiskelijarahoituksen käyttöönotto lukukausimaksukokeilun muodossa osa koulutusvientitoimintaa
- Lukukausimaksut katettu useimmiten korkeakoulujen itsensä myöntämällä apurahoilla, minkä vuoksi kokeiluun osallistuminen pääosin tappiollista
- Itsestään selvä päätelmä:

EU/ETA-maiden ulkopuolisten tutkinto-opiskelijoiden kouluttamisen muuttaminen voittoa tuottavaksi toiminnaksi edellyttää lukukausimaksujen rahoituksen tulevan pääosin korkeakoulujen omien apurahaohjelmien ulkopuolelta

Disclaimer: Sessio tarkastelee operatiivisen tason kysymyksiä eikä ota kantaa lukukausimaksuista käytävään strategiseen puolesta/vastään-keskusteluun

Katseet maailmalle

- Kansainvälisesti tarkasteltuna kv-tutkinto-opiskelijoiden maksuton korkeakouluttaminen harvinaista
- Benchmarking-kokemukset esimerkiksi Ruotsista ja Tanskasta ovat tärkeitä, mutta hyödyllistä katsoa myös koulutusviennin menestystarinoita
- Vaikka Iso-Britannia ei monessa mielessä ole vertailukelpoinen Suomen kanssa, tilastotietoa ja toimivia käytänteitä voi silti hyödyntää

Rahoituslähde-benchmarking

- Lukukausimaksujen rahoituslähteitä erittelevä aineisto kattaa lähes puoli miljoonaa Iso-Britannian kansainvälistä opiskelijaa lukuvuodelta 2010-2011

1. Mitä ulkopuolisia rahoituslähdevaihtoehtoja eri kansalaisuuksia edustavat opiskelijat hyödyntävät?
2. Mitä voimme aineiston perusteella tehdä ulkopuolisella rahoituksella opintojenaikaiset kustannuksensa kattavien opiskelijoiden tehokkaammaksi rekrytoinniksi, sitouttamiseksi ja opintojenaikaiseksi tukemiseksi?

Iso-Britannian korkeakouluopiskelijat 2009-2010

- ➊ n. 2,5 miljoonaa opiskelijaa,
kymmenesosa EU/ETA-maiden ulkopuolelta
- ➋ 406 000:lla ei Ison-Britannian kansalaisuutta
  - 42 % Aasiasta
  - 35 % Euroopasta
  - 9 % Afrikasta
  - 14 % muualta

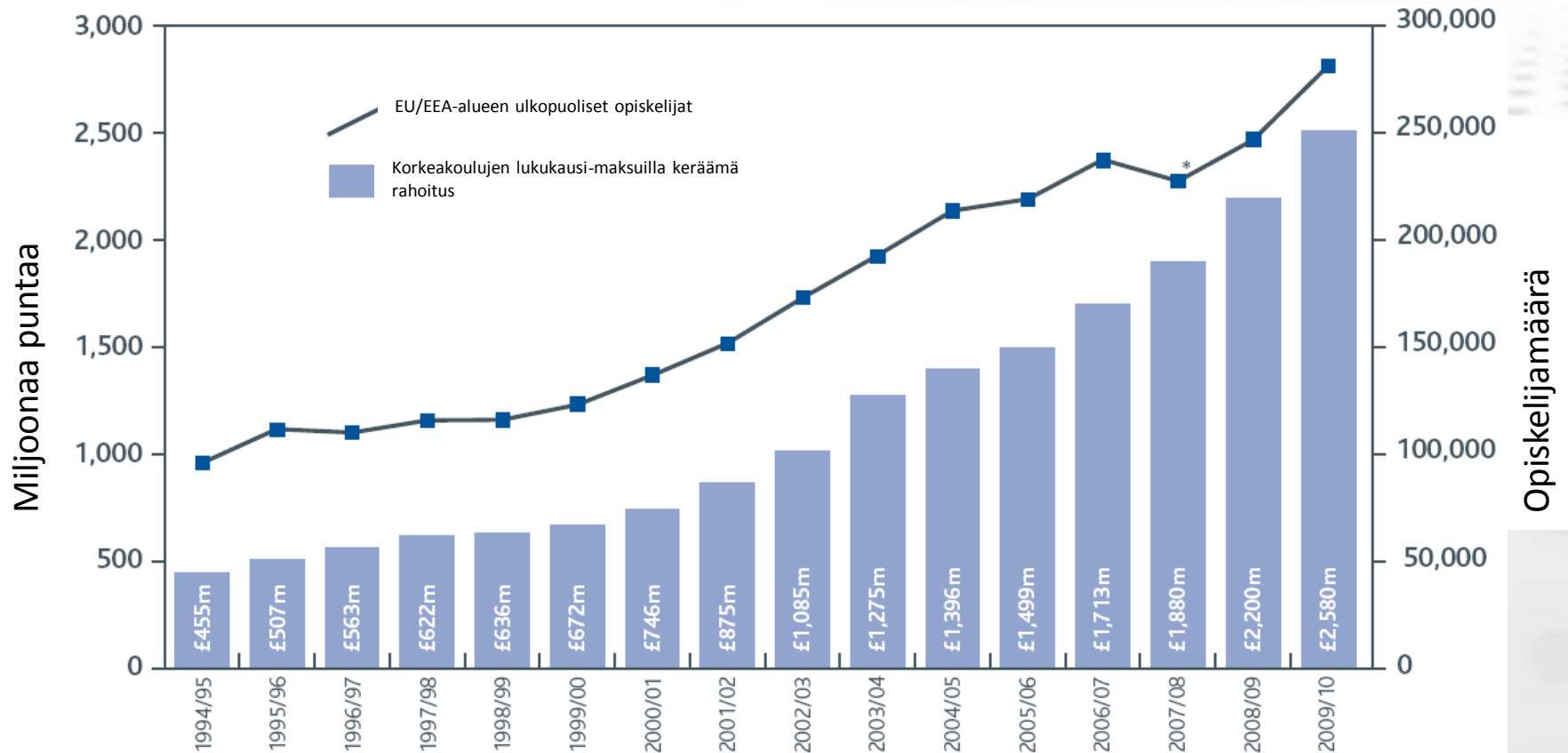
Lukukausimaksut Isossa-Britanniassa

- korkeakoulujen kokonaisrahoituksesta 31 % kerättiin 2009–2010 opiskelijoilta
- EU/ETA-maiden ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden lukukausimaksukatto 18 000 puntaa
  - maksetaan etukäteen, ei tulosidonnaista valtionlainaa
- EU/ETA-maiden ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta perittävien lukukausimaksujen mediaanisumma per vuosi alemmasta korkeakoulututkinnosta

	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Luentosaliopetus	10 000	10 800	10 500
Laboratorio- tai pienryhmäopetus	11 500	12 000	12 500

EU/ETA-alueiden ulkopuolisten opiskelijoiden määrä ja korkeakoulujen lukukausimaksuista saama rahoitus 1994–2010

Aineisto

Rahoituslähteitä kuvaava aineisto

- Ostettu Higher Education Statistics Agencylta
  - lukuvuonna 2010–2011 Ison-Britannian korkeakouluissa opiskelevat henkilöt, joilla ei ole Ison-Britannian kansalaisuutta, yhteensä 428 227 opiskeluoikeutta
- Opiskeluoikeuskohtaisesti
  - lukukausimaksujen pääasiallinen rahoituslähde, 48 vaihtoehtoa
  - kansalaisuus
  - koulutusohjelman taso
- Analyysissä jaettu 4 pääluokkaan
  - Opiskelijan oma rahoitus
  - Opiskelijan kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus
  - Muu ulkopuolinen rahoitus
  - (Opiskelun kohdemaan/korkeakoulun myöntämä rahoitus)

Koulutusohjelman taso ja opiskelumuoto opiskeluoikeuksittain

Koulutusohjelman taso	Opiskelumuoto	Opiskeluoikeudet
<i>Doctorate</i>	Kokoaikainen	31 028
	Osa-aikainen	5 767
	Yhteensä	36 795
<i>Masters</i>	Kokoaikainen	142 458
	Osa-aikainen	22 810
	Yhteensä	165 268
<i>Other postgraduate</i>	Kokoaikainen	4 335
	Osa-aikainen	7 289
	Yhteensä	11 624
<i>Undergraduate</i>	Kokoaikainen	187 225
	Osa-aikainen	27 315
	Yhteensä	214 540
Yhteensä		428 227

Opiskelijan oma rahoitus

Ei ulkopuolista rahoitusta	
Kiina	53 593
Intia	31 188
Nigeria	13 878
Yhdysvallat	10 785
Saksa	9 213
Hong Kong	8 848
Kreikka	8 314
Pakistan	7 610
Irlanti	7 498
Ranska	7 459
Malesia	7 084
Kypros (EU)	4 755
Kanada	4 507
Thaimaa	4 358
Italia	4 336
Etelä-Korea	3 879
Taiwan	3 806
Espanja	3 323
Norja	3 273
Singaporea	3 142
Bangladesh	3 060
Sri Lanka	3 059

- 65 % kansainvälisistä tutkinto-opiskelijoista rahoittaa opintonsa omalla taloudellisella pääomalla, esim. omilla tai lähipiirin säästöillä
- TOP 3 maita, joista myös Suomeen runsaimmin hakijoita
- Yhteensä 278 862 opiskeluoikeutta

Kansalaisuusmaan rahoitus 1/2

Takaisinmaksuvelvoitteinen laina	
Yhdysvallat	368
Intia	197
Norja	87
Kanada	43
Ruotsi	39
Islanti	16
Kolumbia	14
Saksa	14
Ranska	11
Meksiko	10
Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	10
Irlanti	8
Belgia	5
Kreikka	5
Alankomaat	5
39 valtiota, alle 5 opiskeluoikeutta	74
Yhteensä	906

- Opintolaina on marginaalinen rahoitusmuoto
- Osin korkotuettuja tai mitätöitävissä matalien ansiotulojen tai akateemisten ansioiden vuoksi
- USA: *Direct Loan Programme*
- Intia: *Educational Loan Scheme*

Kansalaisuusmaan rahoitus 2/2

Rahoitus ilman takaisinmaksuvelvollisuutta	
Saudi-Arabia	5322
Malesia	2243
Libya	1127
Brunei	1099
Kuwait	637
Kazakstan	636
Thaimaa	560
Oman	408
Singapore	396
Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	371
Botswana	328
Turkki	323
Meksiko	294
Irak	276
Yhdysvallat	247
Nigeria	220
Gibraltar	151
Egypti	142
Trinidad ja Tobago	140
Qatar	135
Irlanti	118
Bahrain	103

- valtioiden kansalaisilleen myöntämät etuudet tai apurahat, 16 906 opiskeluoikeutta
- Saudi-Arabia: *King Abdullah Foreign Scholarship Program*
  - kohtemaita 22, Suomi ei mukana

Muu ulkopuolinen rahoitus 1/4

Opiskelijan työnantajan myöntämä rahoitus	
Saudi-Arabia	1 270
Kiina	675
Irlanti	612
Ranska	585
Intia	449
Nigeria	411
Saksa	361
Yhdysvallat	259
Malesia	222
Libya	216
Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	171
Qatar	166
Pakistan	121
Brunei	107
Filippiinit	102

- suurin yksityinen rahoittaja on työnantaja, 8706 opiskeluoikeutta

Muu ulkopuolinen rahoitus 2/4

Ulkomaisten yksityisen sektorin toimijain myöntämä rahoitus

Malesia	347
Saudi-Arabia	296
Nigeria	195
Qatar	136
Libya	78
Singapore	75
Espanja	71
Chile	59
Brunei	58
Norja	49
Saksa	45
Kazakstan	42
Oman	41
Seychellit	38
Turkki	36
Intia	32
Yhdysvallat	31
Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	27
Pakistan	26
104 valtiota, alle 26 opiskeluoikeutta	558
Yhteensä	2240

Ison-Britannian yksityisen sektorin toimijain myöntämä rahoitus

Nigeria	106
Kiina	90
Irlanti	51
Saudi-Arabia	46
Italia	39
Intia	37
Qatar	33
Angola	32
Saksa	31
Libya	26
Ranska	22
Iran	22
Puola	20
Kreikka	19
Yhdysvallat	19
Espanja	16
Alankomaat	14
Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	14
Meksiko	12
84 valtiota, alle 12 opiskeluoikeutta	258
Yhteensä	907

Muu ulkopuolinen rahoitus 3/4

Euroopan komission myöntämä rahoitus	
Saksa	43
Ranska	37
Italia	23
Kypros (EU)	19
Romania	18
Yhdysvallat	12
Espanja	11
Puola	10
Turkki	9
Belgia	8
Meksiko	8
Venäjä	8
Sveitsi	8
Kreikka	7
Alankomaat	7
Kiina	6
Malta	5
Serbia	5
43 valtiota, joilla alle 5 opiskeluoikeutta	81
Yhteensä	325

Kansainvälisen agentuurin myöntämä rahoitus	
Alankomaat	44
Intia	22
Yhdysvallat	22
Singapore	21
Malesia	20
Nigeria	20
Saksa	14
Kolumbia	13
Kanada	11
Kiina	11
Japani	10
70 valtiota, joilla alle 10 opiskeluoikeutta	188
Yhteensä	396

Muu ulkopuolinen rahoitus 4/4

Hyväntekeväisyysjärjestön rahoitus

Yhdysvallat	349
Kiina	264
Intia	168
Saksa	144
Kanada	132
Australia	115
Etelä-Afrikka	67
Italia	61
Hong Kong	60
Uusi-Seelanti	55
Puola	55
Ranska	54
Irlanti	49
Pakistan	46
Malesia	44
Singapore	36
Venäjä	34
Alankomaat	33
Kreikka	31
Espanja	29
109 valtiota, alle 25 opiskeluoikeutta	721
Yhteensä	2547

Muu kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus

Kiina	987
Malesia	492
Intia	452
Nigeria	215
Yhdysvallat	200
Hong Kong	186
Vietnam	168
Thaimaa	140
Filippiinit	138
Pakistan	137
Singapore	123
125 valtiota, alle 75 opiskeluoikeutta	1836
Yhteensä	5074

Yhteenveto kansalaisuuksittain I

Maa	Rahoituslähde	Opiskeluoikeudet	%-osuus
Kiina	Ei ulkopuolista rahoitusta	53593	80,5 %
	Kohdekorkeakoulun myöntämä rahoitus	4718	7,1 %
	Ei lukukausimaksuja	2536	3,8 %
	Rahoituslähde ei tiedossa	1926	2,9 %
	Muu rahoituslähde	1156	1,7 %
	Muu kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus	987	1,5 %
	Opiskelijan työnantajan myöntämä rahoitus	675	1,0 %
	Kansalaisuusmaan oppilaitoksen myöntämä rahoitus	360	0,5 %
	Pohjois-Irlannin opintolainajärjestöiden myöntämä laina	330	0,5 %
	Muu hyväntekeväisyysjärjestön myöntämä rahoitus	264	0,4 %
	10 käytetyintä yhteensä	66545	100 %
Intia	Ei ulkopuolista rahoitusta	31188	80,9 %
	Ei lukukausimaksuja	2436	6,3 %
	Kohdekorkeakoulun myöntämä rahoitus	1689	4,4 %
	Muu rahoituslähde	1443	3,7 %
	Muu kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus	452	1,2 %
	Opiskelijan työnantajan myöntämä rahoitus	449	1,2 %
	Rahoituslähde ei tiedossa	286	0,7 %
	Sosiaali- tai terveydenhuoltoviranomaisten myöntämä rahoitus	242	0,6 %
	Kansalaisuusmaan myöntämä takaisinmaksuvelvoitteinen laina	197	0,5 %
	Muu hyväntekeväisyysjärjestön myöntämä rahoitus	168	0,4 %
	10 käytetyintä yhteensä	38550	100 %
Nigeria	Ei ulkopuolista rahoitusta	13878	80,9 %
	Ei lukukausimaksuja	804	4,7 %
	Kohdekorkeakoulun myöntämä rahoitus	626	3,6 %
	Muu rahoituslähde	518	3,0 %
	Opiskelijan työnantajan myöntämä rahoitus	411	2,4 %
	Kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus ilman takaisinmaksuvelvollisuutta	220	1,3 %
	Muu kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus	215	1,3 %
	Ulkomaisen yksityisen sektorin toimijan myöntämä rahoitus	195	1,1 %
	Rahoituslähde ei tiedossa	191	1,1 %
	Ison-Britannian yksityisen sektorin toimijan myöntämä rahoitus	106	0,6 %
	10 käytetyintä yhteensä	17164	100 %

Yhteenveto kansalaisuuksittain II

Maa	Rahoituslähde	Opiskeluoikeudet	%-osuus
Irlanti	Ei ulkopuolista rahoitusta	7498	46,7 %
	Pohjois-Irlannin opintolainaorganisaatioiden myöntämä laina	2376	14,8 %
	Skotlannin opintolainaorganisaatioiden myöntämä laina	1681	10,5 %
	Englannin tai Walesin opintolainaorganisaatioiden myöntämä laina	1272	7,9 %
	Sosiaali- tai terveydenhuoltoviranomaisten myöntämä rahoitus	1188	7,4 %
	Ei lukukausimaksuja	649	4,0 %
	Opiskelijan työnantajan myöntämä rahoitus	612	3,8 %
	Muu rahoituslähde	404	2,5 %
	Kohdekorkeakoulun myöntämä rahoitus	254	1,6 %
	Kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus ilman takaisinmaksuvelvollisuutta	118	0,7 %
	10 käytettyä yhteensä	16052	100 %
Saksa	Ei ulkopuolista rahoitusta	9213	60,5 %
	Englannin tai Walesin opintolainaorganisaatioiden myöntämä laina	1780	11,7 %
	Skotlannin opintolainaorganisaatioiden myöntämä laina	1136	7,5 %
	Kohdekorkeakoulun myöntämä rahoitus	862	5,7 %
	Ei lukukausimaksuja	724	4,8 %
	Muu rahoituslähde	535	3,5 %
	Opiskelijan työnantajan myöntämä rahoitus	361	2,4 %
	Rahoituslähde ei tiedossa	255	1,7 %
	Tekniikan ja fysikaalisten tieteiden tutkimusneuvoston myöntämä rahoitus	210	1,4 %
	Muu hyväntekeväisyysjärjestön myöntämä rahoitus	144	0,9 %
	10 käytettyä yhteensä	15220	100 %
Yhdysvallat	Ei ulkopuolista rahoitusta	10785	72,6 %
	Kansalaisuusmaan oppilaitoksen myöntämä rahoitus	1197	8,1 %
	Kohdekorkeakoulun myöntämä rahoitus	694	4,7 %
	Muu rahoituslähde	460	3,1 %
	Kansalaisuusmaan myöntämä takaisinmaksuvelvoitteinen laina	368	2,5 %
	Muu hyväntekeväisyysjärjestön myöntämä rahoitus	349	2,3 %
	Ei lukukausimaksuja	295	2,0 %
	Opiskelijan työnantajan myöntämä rahoitus	259	1,7 %
	Kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus ilman takaisinmaksuvelvollisuutta	247	1,7 %
	Muu kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus	200	1,3 %
	10 käytettyä yhteensä	14854	100 %

Yhteenveto kansalaisuuksittain III

Maa	Rahoituslähde	Opiskeluoikeudet	%-osuus
Malesia	10 käytetyintä yhteensä	17164	100 %
	Ei ulkopuolista rahoitusta	7084	52,4 %
	Kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus ilman takaisinmaksuvelvollisuutta	2243	16,6 %
	Muu rahoituslähde	1170	8,7 %
	Kohdekorkeakoulun myöntämä rahoitus	820	6,1 %
	Kansalaisuusmaan oppilaitoksen myöntämä rahoitus	577	4,3 %
	Muu kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus	492	3,6 %
	Ei lukukausimaksuja	379	2,8 %
	Ulkomaisen yksityisen sektorin toimijan myöntämä rahoitus	347	2,6 %
	Opiskelijan työnantajan myöntämä rahoitus	222	1,6 %
	Pohjois-Irlannin opintolainaanorganisaatioiden myöntämä laina	189	1,4 %
10 käytetyintä yhteensä	13523	100 %	
Ranska	Ei ulkopuolista rahoitusta	7459	58,4 %
	Englannin tai Walesin opintolainaanorganisaatioiden myöntämä laina	1451	11,4 %
	Skotlannin opintolainaanorganisaatioiden myöntämä laina	1031	8,1 %
	Kohdekorkeakoulun myöntämä rahoitus	883	6,9 %
	Opiskelijan työnantajan myöntämä rahoitus	585	4,6 %
	Ei lukukausimaksuja	503	3,9 %
	Rahoituslähde ei tiedossa	342	2,7 %
	Kansalaisuusmaan oppilaitoksen myöntämä rahoitus	221	1,7 %
	Muu rahoituslähde	180	1,4 %
	Opiskelijan oman rahoituksen ja Englannin tai Walesin opintolainaanorganisaatioiden myöntämän lainan yhdistelmä	120	0,9 %
	10 käytetyintä yhteensä	12775	100 %
Kreikka	Ei ulkopuolista rahoitusta	8314	73,7 %
	Englannin tai Walesin opintolainaanorganisaatioiden myöntämä laina	1289	11,4 %
	Skotlannin opintolainaanorganisaatioiden myöntämä laina	440	3,9 %
	Kohdekorkeakoulun myöntämä rahoitus	392	3,5 %
	Ei lukukausimaksuja	292	2,6 %
	Muu rahoituslähde	159	1,4 %
	Tekniikan ja fysikaalisten tieteiden tutkimusneuvoston myöntämä rahoitus	129	1,1 %
	Opiskelijan oman rahoituksen ja Englannin tai Walesin opintolainaanorganisaatioiden myöntämän lainan yhdistelmä	118	1,0 %
	Opiskelijan työnantajan myöntämä rahoitus	83	0,7 %
	Opiskelijan oman rahoituksen ja Skotlannin opintolainaanorganisaatioiden myöntämän lainan yhdistelmä	70	0,6 %
	10 käytetyintä yhteensä	11286	100 %

Yhteenveto rahoituslähteittäin I

Rahoituslähde	Kansalaisuus	Opiskeluoikeudet	%-osuus
Ei ulkopuolista rahoitusta	Kiina	53593	33,8 %
	Intia	31188	19,7 %
	Nigeria	13878	8,8 %
	Yhdysvallat	10785	6,8 %
	Saksa	9213	5,8 %
	Hong Kong	8848	5,6 %
	Kreikka	8314	5,2 %
	Pakistan	7610	4,8 %
	Irlanti	7498	4,7 %
	Ranska	7459	4,7 %
	10 suurinta kansalaisuutta yhteensä	158386	100 %
Englannin tai Walesin opintolainaorganisaatioiden myöntämä laina	Kypros (EU)	3495	18,9 %
	Romania	2199	11,9 %
	Puola	2136	11,5 %
	Bulgaria	2026	10,9 %
	Liettua	1875	10,1 %
	Saksa	1780	9,6 %
	Ranska	1451	7,8 %
	Kreikka	1289	7,0 %
	Irlanti	1272	6,9 %
	Latvia	1008	5,4 %
	10 suurinta kansalaisuutta yhteensä	18531	100 %
Kohdekorkeakoulun myöntämä rahoitus	Kiina	4718	39,1 %
	Intia	1689	14,0 %
	Ranska	883	7,3 %
	Saksa	862	7,1 %
	Malesia	820	6,8 %
	Yhdysvallat	694	5,7 %
	Nigeria	626	5,2 %
	Pakistan	623	5,2 %
	Iran	585	4,8 %
	Italia	577	4,8 %
	10 suurinta kansalaisuutta yhteensä	12077	100 %

Yhteenveto rahoituslähteittäin II

Rahoituslähde	Kansalaisuus	Opiskeluoikeudet	%-osuus
Kansalaisuusmaan myöntämä rahoitus ilman takaisinmaksuvelvollisuutta	Saudi-Arabia	5322	41,6 %
	Malesia	2243	17,5 %
	Libya	1127	8,8 %
	Brunei	1099	8,6 %
	Kuwait	637	5,0 %
	Kazakstan	636	5,0 %
	Thaimaa	560	4,4 %
	Oman	408	3,2 %
	Singapore	396	3,1 %
	Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	371	2,9 %
10 suurinta kansalaisuutta yhteensä	12799	100 %	
Ei lukukausimaksuja	Kiina	2536	27,4 %
	Intia	2436	26,3 %
	Nigeria	804	8,7 %
	Saksa	724	7,8 %
	Irlanti	649	7,0 %
	Pakistan	515	5,6 %
	Ranska	503	5,4 %
	Bangladesh	392	4,2 %
	Malesia	379	4,1 %
	Sri Lanka	331	3,6 %
10 suurinta kansalaisuutta yhteensä	9269	100 %	
Muu rahoituslähde	Intia	1443	21,1 %
	Malesia	1170	17,1 %
	Kiina	1156	16,9 %
	Saksa	535	7,8 %
	Nigeria	518	7,6 %
	Yhdysvallat	460	6,7 %
	Pakistan	455	6,7 %
	Irlanti	404	5,9 %
	Saudi-Arabia	367	5,4 %
	Sri Lanka	329	4,8 %
10 suurinta kansalaisuutta yhteensä		100 %	

Yhteenveto rahoituslähteittäin III

Rahoituslähde	Kansalaisuus	Opiskeluoikeudet	%-osuus
Skotlannin opintolainaorganisaatioiden myöntämä laina	Irlanti	1681	22,2 %
	Saksa	1136	15,0 %
	Puola	1095	14,5 %
	Ranska	1031	13,6 %
	Liettua	590	7,8 %
	Bulgaria	486	6,4 %
	Ruotsi	441	5,8 %
	Kreikka	440	5,8 %
	Suomi	356	4,7 %
	Romania	305	4,0 %
	10 suurinta kansalaisuutta yhteensä	7561	100 %
Opiskelijan työnantajan myöntämä rahoitus	Saudi-Arabia	1270	25,1 %
	Kiina	675	13,3 %
	Irlanti	612	12,1 %
	Ranska	585	11,6 %
	Intia	449	8,9 %
	Nigeria	411	8,1 %
	Saksa	361	7,1 %
	Yhdysvallat	259	5,1 %
	Malesia	222	4,4 %
	Libya	216	4,3 %
	10 suurinta kansalaisuutta yhteensä	5060	100 %
Rahoituslähde ei tiedossa	Kiina	1926	52,5 %
	Ranska	342	9,3 %
	Intia	286	7,8 %
	Saksa	255	7,0 %
	Nigeria	191	5,2 %
	Malesia	180	4,9 %
	Yhdysvallat	129	3,5 %
	Brunei	124	3,4 %
	Singapore	118	3,2 %
	Saudi-Arabia	117	3,2 %
	10 suurinta kansalaisuutta yhteensä	3668	100 %

Mitä tästä opimme?

Rahoitusohjelmien kohteeksi

- Pyrkiminen ulkomaisten valtioiden laina- ja apurahaohjelmien hyväksymäksi kohdekorkeakouluksi
- Valtiollisten apurahajärjestelmien lähestyminen yhdessä rintamassa
- Diplomatialähtöisen kanssakäymisen rinnalle koulutusviennin liiketoimintanäkökulma

Rahoittaja-asiakkaat

- ➊ Koulutuksen voi nähdä hyödykkeenä, jolla eri rahoittaja ja ”kuluttaja”
  - Esim. hakijoiden taustalla olevat yksityissektorin toimijat, kuten työnantaja
  - Erityistarpeet koulutuksen tuotteistamisessa ja markkinoinnissa
- ➋ Verkostojen hyödyntäminen
  - Korkeakouluvetoinen yritysysteistyö
  - Valmiit kontaktiverkostot

Tukipalveluiden kehittäminen

- Opiskelijoiden omarahoitteisuuteen liittyvät uudenlaiset tukipalveluodotukset
  - riittävä resursointi rahoituskysymyksiin erikoistuneiden asiantuntijoiden ja neuvontahenkilökunnan palkkaamiseen
- Opiskelijarekrytoinnin tueksi kattava valtakunnallinen informaatiopaketti
  - realistisesti esille keskimääräiset opiskelu- ja elinkustannukset Suomessa
- Lukukausimaksujen rahoituslähteen tilastointi

Keskustelua ja ideariihi